

20110461287

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Врз основа на член 111 став 2 алинеја 2, член 122 став 5, член 140 став 3 и член 174 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија” бр. 14/06, 24/07, 103/08 и 67/10), министерот за внатрешни работи донесе

ПРАВИЛНИК ЗА ПОЛИЦИСКИТЕ ВОЗДУХОПЛОВИ И ПЕРСОНАЛОТ ВО ВОЗДУХОПЛОВСТВОТО ВО МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат распоредувањето, боењето, означувањето и употребата на полициските воздухоплови; одржувањето и техничката контрола на полициските воздухоплови; стручната подготовка и програмите за стручна оспособеност, условите и начинот на издавање, продолжување, суспендирање и одземање на дозволите и овластувањата, како и формата и содржината на образецот на дозволите и овластувањата на персоналот во воздухопловството кој врши и обезбедува работи од значење за безбедноста на воздухопловството и начинот, правилата и посебните услови за вршење на инспекцискиот надзор на полициските воздухоплови, правата, должностите и одговорностите, како и условите кои треба да ги исполнуваат лицата за вршење на надзор.

Член 2

Доколку примената на овој правилник предизвика негативни последици во поглед на непреченото и нормално функционирање на воздухопловството во Министерството за внатрешни работи (во натамошниот текст: Министерството) или кога развојот на нови концепти за обука или проверки нема да биде во согласност со одредбите на овој правилник Министерството времено може да ја ограничи примената на одделни одредби на овој правилник во однос на одредени конкретни случаи најмногу за шест месеци.

Член 3

Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. „Авион“ е воздухоплов потезок од воздухот со сопствен погон, што се одржува во атмосферата со силата добиена од аеродинамичката реакција на површините кои се неподвижни во текот на летот;
2. „Водач на воздухоплов“ е прв пилот на соодветен тип на полициски хеликоптер или полициски авион;
3. „Воздухоплов“ е секоја направа што може да се одржува во атмосферата поради реакција на воздухот, освен реакцијата на воздухот што се одбива од површината на земјата;
4. „Воздухоплов без екипаж“ е направа со сопствен погон што користи аеродинамички сили за да се одржува во атмосферата, може да лета автономно или да биде управувана од далечина и која во себе нема летачки екипаж;
5. „Воздухопловен инженер/техничар“ е воздухопловно-технички персонал кој врз основа на важечка дозвола за одржување воздухоплов и соодветно овластување впишано во дозволата врши работи поврзани со техничкото одржување на полициски воздухоплови;

6. „Воздухопловно-техничка служба“ е збир на работи и активности што се вршат од страна на воздухопловно-техничкиот персонал на полициските воздухоплови на работни задачи на техничко одржување и опслужување на полициските воздухоплови и пропратната опрема, како и водење и ажурирање на техничко-технолошката документација и изготвување на документација за одржување на полициските воздухоплови (технички систем и програми за техничко одржување);

7. „Воздухопловно-технички персонал“ се лица кои врз основа на дозвола за одржување воздухоплов и соодветни овластувања впишани во дозволата вршат работи поврзани со техничко одржување на полициските воздухоплови;

8. „Втор пилот“ е пилот на полициски хеликоптер или полициски авион со повеќечлен екипаж, кој поседува важечка дозвола за член на летачки екипаж и соодветно овластување впишано во дозволата за втор пилот на соодветен тип на хеликоптер или авион;

9. „Дозвола“ е исправа со која се докажува дека имателот на дозволата е оспособен и квалификуван за вршење на работите за кои дозволата е издадена;

10. „Инженер/техничар-летач“ е член на екипаж на полициски хеликоптер со важечка дозвола за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер и соодветни овластувања впишани во истата;

11. „ЈАР-ФЦЛ – JAR-FCL (Joint Aviation Requirements - Flight Crew Licensing)“ се Заеднички воздухопловни критериуми-Лиценцирање на членови на екипаж;

12. „Летачки персонал“ се членови на екипаж на полициски хеликоптер или полициски авион и пилоти на воздухоплов без екипаж кои врз основа на дозвола и соодветни овластувања впишани во дозволата управуваат со полициски воздухоплов и вршат други работи во врска со управувањето со воздухопловот;

13. „Летачка служба“ е збир на работи и активности што се вршат како член на екипаж на полициски хеликоптер, полициски авион или како пилот на воздухоплов без екипаж;

14. „МАР“ (испишано со латинично писмо) е кратенка од зборовите Македонска Полиција на македонски јазик, односно од Macedonian Police на англиски јазик;

15. „Одговорен за мисија“ е пилот на полициски воздухоплов без екипаж кој го надгледува и координира извршувањето на конкретна мисија;

16. „Персонал во воздухопловството“ се лица вработени во Министерството кои врз основа на дозвола за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер или полициски авион, дозвола за одржување воздухоплов, дозвола за пилот на полициски воздухоплов без екипаж и соодветни овластувања впишани во дозволата вршат работи од значење за безбедноста на летањето;

17. „Пилот на полициски воздухоплов без екипаж“ е надворешен или внатрешен пилот кој врши работи поврзани со управување на воздухоплов без екипаж;

18. „Пловидбеност на полициски воздухоплов“ е на пропишан начин верифицирана и документирана способност на полициски воздухоплов за безбеден воздушен сообраќај во согласност со дозволената употреба на воздухопловот и неговите ограничувања;

19. „Полициски воздухоплови“ се полициски хеликоптери, полициски авиони и полициски воздухоплови без екипаж;

20. „Прв пилот“ е пилот на полициски хеликоптер или полициски авион со повеќечлен екипаж, кој поседува важечка дозвола за член на летачки екипаж и соодветно овластување впишано во дозволата за прв пилот на соодветниот тип на хеликоптер, односно авион;

21. „Овластување“ е одобрение запишано во дозволата или е составен дел на дозволата со кое се докажува дека имателот на дозволата во која е впишано соодветното овластување е оспособен и квалификуван за вршење на работите на кои се однесува овластувањето;

22. „Оспособување“ е квалификација запишана во летачката книшка со која се докажува дека имателот на летачката книшка во која е впишано соодветното оспособување е обучен и стручен за вршење на работите на кои се однесува оспособувањето;

23. „Ученик-воздухопловен инженер/техничар“ е кандидат на обука за стекнување дозвола за одржување воздухоплов;

24. „Ученик инженер/техничар-летач“ е кандидат на обука за стекнување дозвола за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер и

25. „Ученик-пилот“ е кандидат на обука за стекнување дозвола за член на летачки екипаж на полициски воздухоплов;

26. „Ученик-пилот на полициски воздухоплов без екипаж“ е кандидат на обука за стекнување дозвола за пилот на полициски воздухоплов без екипаж;

27. „Хеликоптер“ е воздухоплов потежок од воздухот, што се одржува во атмосферата поради аеродинамичката реакција на воздухот од еден или повеќе погонувани ротори поставени околу вертикалната оска.

Изразите што се употребуваат во овој правилник, чие значење не е дефинирано во став 1 на овој член, имаат значење утврдено во ЈАР-ФЦЛ 2.001 Дефиниции и кратенки (Пододдел А – Општи Критериуми).

II. РАСПОРЕДУВАЊЕ, БОЕЊЕ, ОЗНАЧУВАЊЕ И УПОТРЕБА НА ПОЛИЦИСКИТЕ ВОЗДУХОПЛОВИ

1. Распоредување на полициските воздухоплови

Член 4

Полициските воздухоплови според начинот на управување се распоредуваат во следниве категории:

- полициски воздухоплови со екипаж и
- полициски воздухоплови без екипаж.

Член 5

Полициските воздухоплови од член 4 алинеја 1 на овој правилник, се распоредуваат во следниве категории:

- полициски хеликоптери и
- полициски авиони.

Полициските хеликоптери од член 4 алинеја 1 на овој правилник според намената се распоредуваат во следниве категории:

- хеликоптери за посебни намени и
- хеликоптери за полициски намени.

2. Бојење на полициските воздухоплови

Член 6

Полициските воздухоплови се бојат во следниве бои и комбинации на бои:

- сина;
- бела;
- зелена;
- кафеава и
- сребрена.

3. Означување на полициските воздухоплови

Член 7

Полициски воздухолов регистриран во Регистарот на полициските воздухоплови задолжително се означува со знак на припадност, регистарска ознака и знаме на Република Македонија.

Знакот на припадност и регистарската ознака на полициски воздухоплов се испишуваат со исти димензии и по големина се пропорционални на големината на полициските воздухоплови.

Покрај задолжителните ознаки од став 1 на овој член, полициските воздухоплови може да се означуваат и со други ознаки и натписи.

Член 8

Знак на припадност на полициските воздухоплови е „МАР“.

Знакот на припадност од став 1 на овој член се одвојува со црта од регистарската ознака, при што цртата се испишува пред регистарската ознака.

Член 9

Регистарска ознака на полициски воздухоплов претставува комбинација од броеви која се утврдува во зависност од распоредувањето и намената на полицискиот воздухоплов.

Регистарски ознаки на полициските воздухоплови се:

1. МАР – 771х – за полициски хеликоптери за посебна намена;
2. МАР – 775х - за полициски хеликоптери за полициска намена;
3. МАР – 778х - за полициски воздухоплови без екипаж и
4. МАР – 779х - за полициски авиони.

Регистарската ознака на полицискиот воздухоплов се испишува од левата и десна страна на опашниот конус, помеѓу задниот дел на трупот и хоризонталниот стабилизатор на полицискиот воздухоплов.

Член 10

Знамето на Република Македонија се наоѓа од левата и десна страна на горната површина на вертикалниот стабилизатор на полицискиот воздухоплов, а на полициските воздухоплови кои немаат вертикален стабилизатор од лева и десна страна на задниот дел од трупот или од лева и десна страна над горната линија на предните влезни врати .

Член 11

Другите ознаки и натписи со кои е означен полицискиот воздухоплов не смеат да ја попречуваат видливоста на знакот на припадност и на регистарската ознака.

На површини на полициски воздухоплов кои се предвидени за означување со знак на припадност, регистарски ознаки, натписи за предупредување и натписи за ограничување, не смеат да се испишуваат други ознаки и натписи.

Ознаките и натписите на полициски воздухоплов се одржуваат на начин на кој секогаш ќе бидат читливи.

Член 12

Знакот на припадност на полициски воздухоплов е испишан со латинично писмо, со големи букви, а регистарската ознака со арапски броеви.

Буквите, броевите и цртите со кои се испишани знакот на припадност и регистарските ознаки помеѓу себе се одвоени со простор кој претставува 1/4 од ширината на буквата, односно бројот.

Член 13

Полициските хеликоптери и полициските авиони имаат плочка за идентификација на воздухопловот која е поставена на видно место во пилотската кабина на инструменталната табла.

На плочката за идентификација на воздухопловот се испишани знакот на припадност и регистарската ознака на воздухопловот.

Плочката за идентификација е со црна основа, а знакот на припадност и регистарската ознака се испишани со релјефни (втиснати) букви и броеви кои се премачкани со фосфорен материјал и се испишани со големи букви и со арапски броеви.

Плочката за идентификација е изработена од огноотпорен материјал, односно од материјал отпорен на механички оштетувања.

Димензиите на плочката за идентификација се 5 x 2,5 см.

4. Употреба на полициските воздухоплови

Член 14

Полициските воздухоплови се употребуваат за потребите на Министерството, за потребите на други органи на државната управа и за потребите на други правни и физички лица (во натамошниот текст: други корисници), во согласност со намената и опремата на полициските воздухоплови.

Полициските воздухоплови се употребуваат во согласност со Законот за воздухопловство, прописите донесени врз основа на овој закон, прифатените меѓународни стандарди од областа на воздухопловството, како и прописите од областа на внатрешните и полициските работи.

Член 15

Полициските воздухоплови за потребите на Министерството се употребуваат за вршење на следниве работи:

1. превоз на луѓе и опрема;
2. превоз на важни личности – ВИП;
3. активности во соработка со организациските единици на Министерството;
4. извидување и контрола на сообраќај;
5. извидување и контрола на државната граница;
6. извидување, следење, набљудување, документирање и снимање од воздух;
7. маркирање и одбележување на цели од воздух;
8. поддршка на полициските сили од воздух;
9. обука, дообука, тренажа и пробни летови и
10. други потреби на Министерството.

Член 16

За потребите на други корисници, полициските воздухоплови можат да се употребуваат за вршење на следниве работи и услуги:

1. превоз на лица и важни личности – ВИП;
2. превоз на опрема и предмети;
3. снимање од воздух;
4. испитување и проверка на далноводи, гасоводи и нафтоводи;
5. интервенции на телекомуникациски објекти;
6. потрага и спасување од воздух;
7. заштита на животната средина;
8. медицинска евакуација на повредени лица;

9. превоз на лица заболени од определени болести и на инвалиди од определени категории;

10. снабдување со храна, лекови, како и превоз на лица и опрема во и од непристапни области;

11. извидување и контрола на сообраќај;

12. поддршка на воздухопловни манифестации и воздухопловно- спортски дејности и

13. други работи и услуги кои не се во спротивност со прописите и стандардите од член 14 став 2 на овој правилник и воздухопловно-техничките упатства за користење на полициските воздухоплови.

Член 17

За употреба на полициските воздухоплови во согласност со член 15 на овој правилник се поднесува писмено барање до министерот за внатрешни работи или до раководен работник овластен од министерот за внатрешни работи.

За употреба на полициските воздухоплови во согласност со член 16 на овој правилник се поднесува писмено барање до Министерството.

По исклучок од ставовите 1 и 2 на овој член, за итни потреби кои се резултат на настанати специфични околности и причини, барањето може да се поднесе и усно.

По престанокот на околностите и причините од ставот 3 на овој член, барањето се изготвува во писмена форма и се доставува до министерот за внатрешни работи или до раководен работник овластен од министерот за внатрешни работи, односно до Министерството, но не подоцна од два дена од денот на усното поднесување.

Барањето за употреба на полициски воздухоплови од ставовите 1 и 2 на овој член се доставува на образец даден во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

Член 18

За употреба на полициските воздухоплови за потребите на организациските единици на Министерството во кои се изведува летачка и воздухопловно-техничка служба согласност дава раководителот на организациската единица во која се изведува летачка и воздухопловно-техничка служба, со претходно известување на министерот за внатрешни работи или до раководен работник овластен од министерот за внатрешни работи.

Одобрение за употреба на полициските воздухоплови за потребите на други организациски единици на Министерството и за потребите на други корисници дава министерот за внатрешни работи или од него овластен раководен работник по извршени консултации со раководителот на надлежната организациска единица во која се изведува летачка и воздухопловно-техничка служба.

Врз основа на одобрено барање за употреба на полициските воздухоплови, раководителот на организациската единица на Министерството во која се изведува летачка и воздухопловно-техничка служба издава налог за летање.

Во налогот од став 3 на овој член се утврдени неопходните податоци за летот (почнување, времетраење и завршување на летот, составот на екипажот и опис на задачата што треба да се изврши).

Член 19

За секоја поединечна употреба на полициските воздухоплови, како и за континуирана употреба на полициските воздухоплови во определен временски период, во случаите од членот 16 на овој правилник, се склучува писмен договор помеѓу Министерството и корисникот на услугата, врз основа на кој се врши наплата на трошоците за извршените работи и услуги, кои се пресметуваат според реалните трошоци за осигурување, генерален сервис, тековно одржување, гориво и дневните трошоци за ангажираниот персонал .

III. ОДРЖУВАЊЕ И ТЕХНИЧКА КОНТРОЛА НА ПОЛИЦИСКИТЕ ВОЗДУХОПЛОВИ

Член 20

Одржувањето на полициските воздухоплови се врши во согласност со:

1. техничкиот систем за одржување на полициски воздухоплов;
2. програмата за одржување на конкретен тип на полициски воздухоплов;
3. воздухопловно-техничкото упатство на производителот за конкретен тип полициски воздухоплов;
4. прирачникот за одржување и
5. сервисните билтени и директивите за пловидбеност.

Техничкиот систем за одржување на полициски воздухоплов изготвен организациската единица на Министерството надлежна за воздухопловно-техничко одржување, треба да биде одобрен од страна на министерот за внатрешни работи.

Програмата за одржување на конкретен тип воздухоплов изготвена од организациската единица на Министерството надлежна за воздухопловно-техничко одржување, треба да биде одобрена од страна на министерот за внатрешни работи.

Член 21

Работи на воздухопловно-техничко одржување на полициски воздухоплов врши воздухопловен инженер или воздухопловен техничар кој поседува важечка дозвола за вршење на воздухопловно-техничка служба, впишано важечко овластување во дозволата и важечко лекарско уверение.

Член 22

Техничка контрола на полициските воздухоплови врши воздухопловен техничар кој поседува важечка дозвола со впишано важечко овластување за воздухопловно-технички контролор.

Член 23

Техничката контрола на полициските воздухоплови е пропишана со Програмата за одржување на конкретен тип на полициски воздухоплов од член 20 алинеја 2 на овој правилник.

Член 24

Пловидбеност на полициски воздухоплов континуирано се одржува во согласност со актите од член 20 став 1 на овој правилник.

Пловидбеност на полициски воздухоплов се утврдува со вршење на преглед на полициски воздухоплов од страна на воздухопловен инспектор (во натамошниот текст: инспектор) од организациската единица на Министерството надлежна за надзор и сертификарање.

За констатираната состојба од извршениот преглед од став 2 на овој член инспекторот изготвува записник.

Доколку инспекторот во записникот од ставот 3 на овој член констатира дека се исполнети условите за издавање на уверение за пловидбеност, го издава уверението за пловидбеност кое има важност од 12 месеци.

Доколку инспекторот во записникот констатира дека условите за издавање на уверение за пловидбеност не се исполнети, во записникот утврдува мерки кои дополнително треба да се спроведат со цел исполнување на условите, како и рок во кој мерките треба да се спроведат.

Формата и содржината на уверението за пловидбеност се дадени во Прилог бр. 2 кој е составен дел на овој правилник.

Член 25

Прегледот за утврдување на пловидбеност на полициски воздухоплов од член 24 став 2 на овој правилник се врши со испитување на воздухопловот на земја, а по потреба и во лет.

Прегледот за утврдување на пловидбеност на полициски воздухоплов може да биде основен, редовен и вонреден.

Основен преглед на полициски воздухоплов се извршува при издавање на првото уверение за пловидбеност и впишување на полицискиот воздухоплов во Регистарот на полициски воздухоплови.

Редовен преглед на полициски воздухоплов се врши на секои 12 месеци.

Вонреден преглед на полициски воздухоплов се врши по потреба во следниве случаи:

- по констатирање на сериозни неисправности;
- по замена на витални делови и компоненти на воздухопловот и
- по извршени модификации на воздухопловот.

Член 26

Испитување на полициски воздухоплов на земја се врши во согласност со листата за проверки на воздухоплов на земја.

Со испитување на полициски воздухоплов на земја се утврдува исполнетоста на условите за безбедно оперирање, особено општата состојба на воздухопловот и ажурираноста на податоците за воздухопловно-техничкото одржување.

Член 27

Испитувањето на полициски воздухоплов во лет (пробен лет) се врши во согласност со листата за проверки на воздухоплов во лет, која е составен дел на воздухопловно-техничкото упатство на производителот за конкретен тип на воздухоплов.

Со испитување на полициски воздухоплов во лет се утврдува функционалната исправност на воздухопловот во лет.

IV. СТРУЧНА ПОДГОТОВКА И ПРОГРАМИ ЗА СТРУЧНА ОСПОСОБЕНОСТ, УСЛОВИ И НАЧИН НА ИЗДАВАЊЕ, ПРОДОЛЖУВАЊЕ, СУСПЕНДИРАЊЕ И ОДЗЕМАЊЕ НА ДОЗВОЛИТЕ И ОВЛАСТУВАЊАТА, КАКО И ФОРМА И СОДРЖИНА НА ОБРАЗЕЦОТ НА ДОЗВОЛИТЕ И ОВЛАСТУВАЊАТА НА ПЕРСОНАЛОТ ВО ВОЗДУХОПЛОВСТВОТО КОЈ ВРШИ И ОБЕЗБЕДУВА РАБОТИ ОД ЗНАЧЕЊЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТА НА ВОЗДУХОПЛОВСТВОТО

1. Пилот на полициски хеликоптер

Член 28

Пилот на полициски хеликоптер може да биде лице кое ги исполнува условите во врска со стручната подготовка и другите услови пропишани со прописите од областа на внатрешните и полициските работи и прописите од областа на воздухопловството.

Член 29

Дозвола за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер – пилот се издава на:

1. лице кое завршило обука за пилот на полициски хеликоптер, според соодветна програма за обука;

2. лице кое поседува важечка дозвола за професионален пилот на хеликоптер издадена од цивилните воздухопловни власти на Република Македонија и

3. лице со претходно искуство како пилот на хеликоптер стекнато на државни воздухоплови во Република Македонија, а по завршена обука за обнова на знаењата и вештините, според соодветна програма за обука.

Член 30

Програмата за обука од член 29 точка 1 на овој правилник како минимум ги содржи елементите од ЈАР-ФЦЛ 2, пододдел Д (Комерцијален пилот на хеликоптер) и тоа Додаток 1 на ЈАР-ФЦЛ 2.160 и 2.165 (а) (4) ЦПЛ (X) интегриран курс или Додаток 1 на ЈАР-ФЦЛ 2.160 и 2.165 (а) (5) ЦПЛ (X) модуларен курс.

Член 31

Во дозволата за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер – пилот се впишуваат следниве овластувања:

1. овластување за тип на хеликоптер, како прв или втор пилот;
2. овластување за летање по инструменти;
3. овластување за инструктор по летање;
4. овластување за инструктор за тип на хеликоптер;
5. овластување инструктор за летање по инструменти;
6. овластување за инструктор за летање на симулатор и
7. овластување за пробен (тест) пилот на сериски хеликоптер.

Овластувањето од став 1 точка 1 на овој член ќе се впише во дозволата за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер – пилот по успешно завршена обука за конкретен тип на хеликоптер, според соодветна програма за обука на тип на хеликоптер.

Прв пилот на полициски хеликоптер може да биде втор пилот на полициски хеликоптер кој има вкупен налет од 500 часа од кои најмалку 200 часа на конкретен тип на хеликоптер, а по завршена обука за прв пилот на конкретен тип на хеликоптер, според соодветна програма за прв пилот на полициски хеликоптер.

Овластувањето од став 1 точка 2 на овој член ќе се впише во дозволата за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер – пилот по успешно завршена обука за летање по инструменти, според соодветна програма, која како минимум ги содржи елементите од ЈАР-ФЦЛ 2, пододдел Е (Инструментален рејтинг за хеликоптер).

Овластувањето од став 1 точка 3 на овој член ќе се впише во дозволата за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер – пилот по успешно завршена обука за инструктор по летање, според соодветна програма, која како минимум ги содржи елементите од ЈАР-ФЦЛ 2.310, ЈАР-ФЦЛ 2.320А, 2.320Б, 2.320Ц и 2.320Д.

Овластувањето од став 1 точка 4 на овој член ќе се впише во дозволата за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер – пилот по успешно завршена обука за инструктор за тип на хеликоптер, според соодветна програма, која како минимум ги содржи елементите од ЈАР-ФЦЛ 2.310, ЈАР-ФЦЛ 2.330А, 2.330Б и 2.330Ц.

Овластувањето од став 1 точка 5 на овој член ќе се впише во дозволата за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер – пилот по успешно завршена обука за инструктор за летање по инструменти, според соодветна програма, која како минимум ги содржи елементите од ЈАР-ФЦЛ 2.310, ЈАР-ФЦЛ 2.340А, 2.340Б и 2.340Ц.

Овластувањето од став 1 точка 6 на овој член ќе се впише во дозволата за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер – пилот по успешно завршена обука за инструктор за летање на симулаторна симулатор, според соодветна програма, која како минимум ги содржи елементите од ЈАР-ФЦЛ 2.310, ЈАР-ФЦЛ 2.360А, 2.360Б, 2.360Ц, 2.360Д и 2.360Е.

Овластувањето од став 1 точка 7 на овој член ќе се впише во дозволата за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер – пилот по успешно завршена обука за пробен (тест) пилот на сервиски хеликоптер, според соодветна програма.

Член 32

Дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – пилот се издава со важност од пет години од денот на издавањето.

Овластувањата впишани во дозволата се со важност од денот на стекнувањето, односно продолжувањето, и тоа:

1. овластување за тип на хеликоптер, како прв или втор пилот – 12 месеци;
2. овластување за летање по инструменти – 12 месеци;
3. овластување за инструктор по летање – 36 месеци;
4. овластување за инструктор за тип на хеликоптер – 36 месеци;
5. овластување за инструктор за летање по инструменти – 36 месеци;
6. овластување за инструктор за летање на симулатор – 36 месеци и
7. овластување за пробен (тест) пилот на сервиски хеликоптер – 12 месеци.

Член 33

Продолжување на важноста на овластувањата од член 32 од овој правилник се врши за:

1. овластување за тип на хеликоптер, како прв или втор пилот – доколку во текот на важноста на овластувањето пилотот да налетал најмалку 15 часа како прв или втор пилот на соодветниот тип на хеликоптер и успешно ја поминал проверката за продолжување на важноста на овластувањето;

2. овластување за летање по инструменти – доколку во текот на важноста на овластувањето пилотот да налетал најмалку 10 часа летање по инструменти, од што не повеќе од пет часа во симулирани услови, има најмалку пет слетувања со инструментален приод за слетување во реални или симулирани услови и успешно ја поминал проверката за продолжување на важноста на овластувањето;

3. овластување за инструктор по летање – доколку инструкторот ги исполнува условите од ЈАР-ФЦЛ 2.320Г;

4. овластување за инструктор за тип на хеликоптер – доколку инструкторот ги исполнува условите од ЈАР-ФЦЛ 2.330Ф;

5. овластување инструктор за летање по инструменти – доколку инструкторот ги исполнува условите од ЈАР-ФЦЛ 2.340Ф;

6. овластување за инструктор за летање на симулатор – доколку инструкторот ги исполнува условите од ЈАР-ФЦЛ 2.360Ф и

7. овластување за пробен (тест) пилот на сервиски хеликоптер – доколку пилотот во текот на важноста на овластувањето да извршил најмалку еден пробен лет на тип на воздухоплов за кој има овластување во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер или успешно ја поминал проверката за продолжување на важноста на овластувањето.

Проверките за продолжување на важноста на овластувањата се вршат според програма за периодична обука и проверки.

Проверките за продолжување на важноста на овластувањата ги вршат пилоти со важечко инструкторско овластување впишано во нивните дозволи, овластени од министерот за внатрешни работи.

Член 34

На членовите на екипаж на полициски хеликоптер и полициски авион и на пилотите на полициски воздухоплов без екипаж, им се издава летачка книшка.

Летачката книшка ги содржи следниве елементи:

1. податоци за имателот;
2. минато искуство;
3. упатство за чинот на пополнување на книшката;
4. податоци за извршено летање:
 - датум;
 - место и време на заминување;
 - место и време на пристигнување,
 - податоци за полицискиот воздухоплов: тип, модел, варијанта и регистарски ознаки,
 - време на летање;
 - име и презиме на водачот на полицискиот воздухоплов;
 - број на полетувања и слетувања;
 - време во оперативни услови;
 - должност на членот на екипаж;
 - време на летање во симулатор и
 - забелешки, напомени и одобрувања.
5. оспособувања/белешки;
6. дополнителни оспособувања/белешки;
7. годишни заклучоци за извршен налет и
8. годишни заклучоци по тип на полициски воздухоплов.

Член 35

Во летачката книшка на член на екипаж на полициски хеликоптер – пилот од член 34 на овој правилник се впишуваат следниве оспособувања:

1. оспособување за носење подвесен товар;
2. оспособување за гасење пожари;
3. оспособување за десантирање падобранци;
4. оспособување за слетување и полетување од надморска височина над 1500 м.;
5. оспособување за барање и спасување и
6. оспособување за летање ноќе со опрема за визуелизација.

Оспособувањето од став 1 точка 1 на овој член ќе се впише во летачката книшка по успешно завршена обука за носење подвесен товар, според соодветна програма.

Оспособувањето од став 1 точка 2 на овој член ќе се впише во летачката книшка по успешно завршена обука за гасење пожари со полициски хеликоптер, според соодветна програма.

Оспособувањето од став 1 точка 3 на овој член ќе се впише во летачката книшка по успешно завршена обука за десантирање падобранци од полициски хеликоптер, според соодветна програма.

Оспособувањето од став 1 точка 4 на овој член ќе се впише во летачката книшка по успешно завршена обука за слетување и полетување од надморска височина над 1500 м. , според соодветна програма.

Оспособувањето од став 1 точка 5 на овој член ќе се впише во летачката книшка по успешно завршена обука за барање и спасување, според соодветна програма.

Оспособувањето од став 1 точка 6 на овој член ќе се впише во летачката книшка по успешно завршена обука за летање ноќе со опрема за визуелизација, според соодветна програма.

Член 36

Важноста на оспособувањата впишани во летачката книшка на член на екипаж на полициски хеликоптер – пилот е со неограничено времетраење.

За да остане во тренажа, членот на екипаж на полициски хеликоптер – пилот за извршување на задачи поврзани со оспособувањата од член 35 на овој правилник, во период од 24 месеци потребно е да изврши најмалку пет летови во кои ќе ги практикува стекнатите оспособувања.

2. Инженер/техничар-летач на полициски хеликоптер

Член 37

Инженер/техничар-летач на полициски хеликоптер може да биде лице кое ги исполнува условите во врска со стручната подготовка и другите услови пропишани со прописите од областа на внатрешните и полициските работи и прописите од областа на воздухопловството.

Член 38

Дозвола за член на летачки екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач се издава на:

1. лице кое завршило обука за инженер/техничар-летач, според соодветна програма;
2. лице кое поседува важечка дозвола за инженер/техничар-летач издадена од цивилните воздухопловни власти на Република Македонија и
3. лице со претходно искуство како инженер/техничар-летач стекнато на државен воздухоплов во Република Македонија, а по завршена обука за обнова на знаењата и вештините, според соодветна програма за обука.

Член 39

Програмата за обука од член 38 точка 1 на овој правилник како минимум ги содржи елементите од ЈАР-ФЦЛ 4, пододдел Д (Дозвола за инженер/техничар-летач) и тоа Додаток 1 на ЈАР-ФЦЛ 4.160 (Курс за техничка обука) и Додаток 2 на ЈАР-ФЦЛ 4.160 (Курс за летачка обука).

Член 40

Во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач се впишуваат следниве овластувања:

1. овластување за тип на хеликоптер;
2. овластување за инструктор;
3. овластување за инструктор за летање на симулатор и
4. овластување за пробен инженер/техничар-летач на сервиски хеликоптер.

Овластувањето од став 1 точка 1 на овој член ќе се впише во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач по успешно завршена обука за конкретен тип на хеликоптер, според соодветна програма.

Овластувањето од став 1 точка 2 на овој член ќе се впише во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач доколку имателот на дозволата има налет од најмалку 400 часа како инженер/техничар-летач, а по успешно завршена обука за инструктор инженер/техничар-летач, според соодветна програма.

Овластувањето од став 1 точка 3 на овој член ќе се впише во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач по успешно завршена обука за инструктор за летање на симулатор, според соодветна програма, која како минимум ги содржи елементите од ЈАР-ФЦЛ 4.405 и ЈАР-ФЦЛ 4.410.

Овластувањето од став 1 точка 4 на овој член ќе се впише во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач по успешно завршена обука за пробен инженер/техничар-летач на сериски хеликоптер, според соодветна програма.

Член 41

Дозволата за инженер/техничар-летач се издава со важност од пет години од денот на издавањето.

Овластувањата впишани во дозволата се со важност од денот на стекнувањето, односно продолжувањето, и тоа:

1. овластување за тип на хеликоптер – 12 месеци;
2. овластување за инструктор – 36 месеци;
3. овластување за инструктор за летање на симулатор – 36 месеци и
4. овластување за пробен (тест) инженер/техничар-летач на сериски хеликоптер – 12 месеци.

Член 42

Продолжување на важноста на овластувањата од член 40 од овој правилник се врши за:

1. овластување за тип на хеликоптер – доколку во текот на важноста на овластувањето инженерот/техничарот-летач налетал најмалку 30 часа на соодветен тип на хеликоптер и успешно ја поминал проверката за продолжување на важноста на овластувањето;

2. овластување за инструктор инженер/техничар-летач – доколку инструкторот во текот на важноста на овластувањето налетал најмалку 20 часа во улога на инструктор или да завршил периодична обука за обновување на знаењата и вештините потребни за инструктор инженер/техничар-летач и успешно да ја поминал проверката за продолжување на овластувањето;

3. овластување за инструктор за летање на симулатор – доколку инструкторот ги исполнува условите од ЈАР-ФЦЛ 4.415 и

4. овластување за пробен (тест) инженер/техничар-летач на сериски хеликоптер – доколку во текот на важноста на овластувањето инженерот/техничарот-летач извршил најмалку еден пробен лет на тип на хеликоптер за кој има овластување во дозволата или успешно ја поминал проверката за продолжување на важноста на овластувањето.

Член 43

Проверките за продолжување на важноста на овластувањата се извршуваат според програма за периодична обука и проверки.

Проверките за продолжување на важноста на овластувањата ги вршат инженери/техничари-летачи со важечко инструкторско овластување впишано во нивните дозволи за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач, овластени од министерот за внатрешни работи.

Член 44

Во летачката книшка на член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач се впишуваат следниве оспособувања:

1. оспособување за носење подвесен товар;
2. оспособување за работа со надворешна дигалка;
3. оспособување за гасење пожари;
4. оспособување за десантирање падобранци;
5. оспособување за барање и спасување и
6. оспособување за летање ноќе со опрема за визуелизација.

Оспособувањето од став 1 точка 1 на овој член ќе се впише во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач по успешно завршена обука за носење подвесен товар, според соодветна програма.

Оспособувањето од став 1 точка 2 на овој член ќе се впише во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач по успешно завршена обука за работа со надворешна дигалка, според соодветна програма.

Оспособувањето од став 1 точка 3 на овој член ќе се впише во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач по успешно завршена обука за гасење пожари со хеликоптер, според соодветна програма.

Оспособувањето од став 1 точка 4 на овој член ќе се впише во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач по успешно завршена обука за десантирање падобранци од хеликоптер, според соодветна програма.

Оспособувањето од став 1 точка 5 на овој член ќе се впише во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач по успешно завршена обука за барање и спасување, според соодветна програма.

Оспособувањето од став 1 точка 6 на овој член ќе се впише во дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер – инженер/техничар-летач по успешно завршена обука за летање ноќе со опрема за визуелизација, според соодветна програма.

Член 45

Важноста на оспособувањата впишани во летачката книшка на инженер/техничар-летач на полициски воздухоплов се со неограничено времетраење.

За да остане во тренажа инженерот/техничарот-летач на полициски воздухоплов за извршување на задачи поврзани со оспособувањата од член 44 од овој правилник, треба во период од 24 месеци да изврши најмалку пет летови во кои ќе ги практикува стекнатите оспособувања.

3. Воздухопловен инженер на полициски воздухоплов

Член 46

Воздухопловен инженер на полициски воздухоплов може да биде лице кое ги исполнува условите во врска со стручната подготовка и другите услови пропишани со прописите од областа на внатрешните и полициските работи и прописите од областа на воздухопловството.

Член 47

Дозвола за одржување воздухоплов (воздухопловен инженер) се издава на:

1. лице кое завршило обука за воздухопловен инженер, според соодветна програма;
2. лице кое поседува важечка дозвола за воздухопловен инженер издадена од цивилните воздухопловни власти на Република Македонија и
3. лице со претходно искуство како воздухопловен инженер стекнато на државен воздухоплов во Република Македонија, а по завршена обука за обнова на знаењата и вештините, според соодветна програма.

Член 48

Програмата од член 47 точка 1 од овој правилник како минимум ги содржи елементите од Додаток III од Анекс III дел 66 од Регулатива (ЕЗ) број 2042/2003 на Комисијата од 20 ноември 2003 година за постојана пловидбеност на воздухоплови и воздухопловни производи, делови и направи, како и за одобрување на организациите и персоналот

вклучени во овие задачи дадена во прилог на Правилникот за стручно оспособување, проверки, дозволите и овластувањата на воздухопловно-техничкиот персонал за одржување на воздухоплови.

Член 49

Во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен инженер) се впишуваат следниве овластувања:

- (1) овластување за тип на воздухоплов;
- (2) овластување за земска контролна станица;
- (3) овластување за шеф координатор на земја и
- (4) овластување за инструктор.

Овластувањето од став 1 точка 1 на овој член може да биде за:

1. воздухоплов, мотор и системи (АМС), или
2. инструменти, радио-уреди, електронска опрема и електроопрема (ИРЕ).

Овластувањето од став 1 точка 1 на овој член ќе се впише во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен инженер) по успешно завршена обука за конкретен тип воздухоплов, според соодветна програма, која како минимум ги содржи елементите од Додаток III од Анекс III дел 66 од Регулатива (ЕЗ) број 2042/2003 на Комисијата од 20 ноември 2003 година за постојана пловидбеност на воздухоплови и воздухопловни производи, делови и направи, како и за одобрување на организациите и персоналот вклучени во овие задачи дадена во прилог на Правилникот за стручно оспособување, проверки, дозволите и овластувањата на воздухопловно-техничкиот персонал за одржување на воздухоплови.

Овластувањето од став 1 точка 2 на овој член ќе се впише во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен инженер) по успешно завршена обука за стекнување овластување за одржување на земска контролна станица, според соодветна програма за обука, која како минимум ги содржи следниве елементи:

1. Теоретски дел:

- запознавање со системот;
- општ опис на земската станица;
- општ опис на земскиот базен терминал;
- електричен систем на земска станица ;
- електричен систем на земскиот базен терминал;
- компјутери во земска станица;
- мрежа;
- видео и радио опрема во земска станица;
- софтвер;
- режим на работа на земска станица;
- режим на работа на земскиот базен терминал;
- комуникациски протокол на системот;
- контролни и сензорски форми во земска станица;
- операторски комјутер во земска станица;
- функционални дијаграми на системот во случај на губење на комуникација;
- управување со комуникација и
- безбедносни мерки.

2. Практичен дел:

- запознавање со процедури и функционирање на системот;
- процедури пред полетување и по слетување;
- извршување на прегледи на системот и
- вонредни постапки.

Овластувањето од став 1 точка 3 на овој член ќе се впише во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен инженер) по успешно завршена обука за стекнување овластување за шеф координатор на земја, според соодветна програма за обука, која како минимум ги содржи следниве елементи:

1. Теоретски дел:

- управување со ресурси на тим;
- познавање на работата на секоја одделна екипа посебно и
- заштита при работа.

2. Практичен дел:

- организација и одредување на технички екипаж за лет;
- проверка и затворање на книгата пред лет;
- комуникација со внатрешен и надворешен пилот и
- подготовка за полетување и прифаќање после слетување на воздухопловот.

Овластувањето од став 1 точка 4 на овој член ќе се впише во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен инженер) по успешно завршена обука за инструктор, според соодветна програма за обука, доколку имателот на дозволата вршел работи на одржување на воздухоплов најмалку пет години од денот на стекнувањето на дозволата. Програмата за обука како минимум ги содржи следниве елементи:

1. организација и систем за одржување на воздухоплови;
2. методика на настава и обука и
3. практичен дел.

Член 50

Дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен инженер) се издава со важност од пет години од денот на издавањето.

Овластувањата впишани во дозволата се со важност од денот на стекнувањето односно продолжувањето, и тоа:

1. овластување за тип на воздухоплов – 24 месеци;
2. овластување за земска контролна станица - 24 месеци;
3. овластување за шеф координатор на земја – 36 месеци и
4. овластување за инструктор – 36 месеци.

Член 51

Важноста на овластувањата од член 49 став 1 на овој правилник се продолжува за:

1. овластување за тип на воздухоплов – доколку во текот на важноста на овластувањето воздухопловниот инженер немал прекин во работата подолг од шест месеци и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето;

2. овластување за земска контролна станица – доколку во текот на важноста на овластувањето воздухопловниот инженер немал прекин во работата подолг од шест месеци и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето;

3. овластување за шеф координатор на земја – доколку во текот на важноста на овластувањето воздухопловниот инженер извршувал функција шеф координатор на земја најмалку 10 пати и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето и

4. овластување за инструктор – доколку воздухопловниот инженер има важечко овластување за тип на воздухоплов и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето.

Проверките за продолжување на важноста на овластувањата се извршуваат според програма за периодична обука и проверки.

Проверките за продолжување на важноста на овластувањата ги вршат воздухопловни инженери со важечко инструкторско овластување во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен инженер), овластени од министерот за внатрешни работи.

4. Воздухопловен техничар на полициски воздухоплов

Член 52

Воздухопловен техничар на полициски воздухоплов може да биде лице кое ги исполнува условите во врска со стручната подготовка и другите услови пропишани со прописите од областа на внатрешните и полициските работи и прописите од областа на воздухопловството.

Член 53

Дозвола за одржување воздухоплов (воздухопловен техничар) се издава на:

1. лице кое завршило обука за воздухопловен техничар, според соодветна програма;
2. лице кое поседува важечка дозвола за воздухопловен техничар издадена од цивилните воздухопловни власти на Република Македонија и
3. лице со претходно искуство на воздухопловен техничар стекнато на државен воздухоплов во Република Македонија, а по завршена обука за обнова на знаењата и вештините, според соодветна програма.

Член 54

Програмата од член 53 точка 1 на овој правилник како минимум ги содржи елементите од Додаток III од Анекс III дел 66 од Регулатива (ЕЗ) број 2042/2003 на Комисијата од 20 ноември 2003 година за постојана пловидбеност на воздухоплови и воздухопловни производи, делови и направи, како и за одобрување на организациите и персоналот вклучени во овие задачи дадена во прилог на Правилникот за стручно оспособување, проверки, дозволите и овластувањата на воздухопловно-техничкиот персонал за одржување на воздухоплови.

Член 55

Во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен техничар) се впишуваат следниве овластувања:

1. овластување за тип на воздухоплов;
2. овластување за земска контролна станица;
3. овластување за шеф координатор на земја;
4. овластување за работа со надворешна дигалка;
5. овластување за воздухопловно-технички контролор и
6. овластување за инструктор.

Овластувањето од став 1 точка 1 на овој член може да биде за:

1. воздухоплов, мотор и системи (АМС), или
2. инструменти, радио-уреди, електронска опрема и електроопрема (ИРЕ).

Овластувањето од став 1 точка 1 на овој член ќе се впише во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен техничар) по успешно завршена обука за конкретен тип воздухоплов, според соодветна програма, која како минимум ги содржи елементите од Додаток III од Анекс III дел 66 од Регулатива (ЕЗ) број 2042/2003 на Комисијата од 20 ноември 2003 година за постојана пловидбеност на воздухоплови и воздухопловни производи, делови и направи, како и за одобрување на организациите и персоналот вклучени во овие задачи дадена во прилог на Правилникот за стручно оспособување,

проверки, дозволите и овластувањата на воздухопловно-техничкиот персонал за одржување на воздухоплови.

Овластувањето од став 1 точка 2 на овој член ќе се впише во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен техничар) по успешно завршена обука за одржување на земна контролна станица, според соодветна програма, која како минимум ги содржи следниве елементи:

1. Теоретски дел:

- запознавање со системот;
- општ опис на земската станица;
- општ опис на земскиот базен терминал;
- електричен систем на земска станица;
- електричен систем на земскиот базен терминал;
- компјутери во земска станица;
- мрежа;
- видео и радио опрема во земска станица;
- софтвер;
- режим на работа на земска станица;
- режим на работа на земскиот базен терминал;
- комуникациски протокол на системот;
- контролни и сензорски форми во земска станица;
- операторски компјутер во земска станица;
- функционални дијаграми на системот во случај на губење на комуникација;
- управување со комуникација и
- безбедносни мерки.

2. Практичен дел:

- запознавање со процедури и функционирање на системот;
- процедури пред полетување и по слетување;
- извршување на прегледи на системот и
- вонредни постапки.

Овластувањето од став 1 точка 3 на овој член ќе се впише во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен техничар) по успешно завршена обука за стекнување овластување за шеф координатор на земја, според соодветна програма за обука, која како минимум ги содржи следниве елементи:

1. Теоретски дел:

- управување со ресурси на тим;
- познавање на работата на секоја одделна екипа посебно и
- заштита при работа.

2. Практичен дел:

- организација и одредување на технички екипаж за лет;
- проверка и затворање на книгата пред лет;
- комуникација со внатрешен и надворешен пилот и
- подготовка за полетување и прифаќање после слетување на воздухопловот.

Овластувањето од став 1 точка 4 на овој член ќе се впише во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен техничар) по успешно завршена обука за работа со надворешна дигалка, според соодветна програма.

Овластувањето од став 1 точка 5 на овој член ќе се впише во дозвола за одржување воздухоплов (воздухопловен техничар) по успешно завршена обука за воздухопловно-технички контролор, според соодветна програма и под услов имателот на дозволата да вршел работи на одржување на воздухоплов најмалку пет години од стекнувањето на дозволата. Овластувањето за воздухопловно-технички контролор важи за впишаните и

важечки овластувања за тип на воздухоплов. Програмата за стекнување на овластување воздухопловно-технички контролор како минимум ги содржи следниве елементи:

1. Организација и систем за одржување на воздухоплови и
2. Постапки на техничка контрола.

Овластувањето од став 1 точка 6 на овој член ќе се впише во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен техничар) по успешно завршена обука за инструктор, според соодветна програма, доколку имателот на дозволата вршел работи на одржување на воздухоплов најмалку пет години од стекнувањето на дозволата. Програмата за стекнување овластување инструктор како минимум ги содржи следниве елементи:

1. организација и систем за одржување на воздухоплови и
2. методика на настава и обука.

Член 56

Дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен техничар) се издава со важност од пет години од денот на издавањето.

Овластувањата впишани во дозволата за одржување воздухоплов (воздухопловен техничар) се со важност од денот на стекнувањето, односно продолжувањето, и тоа:

1. овластување за тип на воздухоплов – 24 месеци;
2. овластување за земна контролна станица – 24 месеци;
3. овластување за шеф координатор на земја – 36 месеци;
4. овластување за работа со надворешна дигалка – 36 месеци;
5. овластување за контролор – 36 месеци и
6. овластување за инструктор – 36 месеци.

Член 57

Важноста на овластувањата од член 56 став 2 на овој правилник се продолжува за:

1. овластување за тип на воздухоплов – доколку во текот на важноста на овластувањето воздухопловниот техничар немал прекин во работата подолг од шест месеци и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето;

2. овластување за земна контролна станица – доколку во текот на важноста на овластувањето воздухопловниот техничар немал прекин во работата подолг од шест месеци и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето;

3. овластување за шеф координатор на земја – доколку во текот на важноста на овластувањето воздухопловниот техничар извршувал функција шеф координатор на земја најмалку 10 пати и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето;

4. овластување за работа со надворешна дигалка – доколку во текот на важноста на овластувањето воздухопловниот техничар имал најмалку пет мисии со употреба на надворешната дигалка и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето;

5. овластување за контролор – доколку воздухопловниот техничар има важечко овластување за тип на воздухоплов и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето и

6. овластување за инструктор – доколку воздухопловниот техничар има важечко овластување за тип на воздухоплов и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето.

Проверките за продолжување на важноста на овластувањата ќе се извршуваат според програма за периодична обука и проверки.

Проверките за продолжување на важноста на овластувањата ги вршат воздухопловни техничари со важечко инструкторско овластување во нивните дозволи за одржување воздухоплов, овластени од министерот за внатрешни работи.

Член 58

Дозволата за одржување на полициски воздухоплов се издава на образец од пластифицирана хартија со бела боја, со димензии 295x105мм, која се превиткува на четири дела и ги содржи следниве елементи подредени по нумерички редослед:

- I. Држава во која е издадена дозволата;
- II. Вид на дозволата;
- III. Број на дозволата;
- IV. Презиме и име на имателот;
- V. Адреса на имателот;
- VI. Државјанство на имателот;
- VII. Потпис на имателот;
- VIII. Орган на државна управа што ја издава дозволата;
- IX. Податоци за важноста на дозволата;
- X. Потпис на службеното лице и датум;
- XI. Печат или сув жиг;
- XII. Овластувања што треба да се продолжуваат;
- XIII. Забелешки и
- XIV. Објаснување на кратенките користени во дозволата.

5. Пилот на полициски воздухоплов без екипаж

Член 59

Пилот на полициски воздухоплов без екипаж може да биде лице кое ги исполнува условите во врска со стручната подготовка и другите услови пропишани со прописите од областа на внатрешните и полициските работи и прописите од областа на воздухопловството.

Член 60

Дозвола на пилот на воздухоплов без екипаж му се издава на:

1. лице кое завршило обука за пилот на воздухоплов без екипаж, според соодветна програма за надворешен пилот или внатрешен пилот на воздухоплов без екипаж;
2. лице кое поседува сертификат за оспособеност за пилот на воздухоплов без екипаж издаден од производителот на воздухопловот и
3. лице кое поседува сертификат за оспособеност за пилот на воздухоплов без екипаж издаден од организација за обука овластена за оспособување пилоти на воздухоплов без екипаж.

Член 61

Во дозволата за пилот на полициски воздухоплов без екипаж се впишуваат следниве овластувања;

- (1) овластување за надворешен пилот на воздухоплов без екипаж;
- (2) овластување за внатрешен пилот на воздухоплов без екипаж;
- (3) овластување за инструктор на воздухоплов без екипаж;
- (4) одговорен за мисија;
- (5) овластување за автоматско полетување и слетување (во натамошниот текст: АПС) и
- (6) Овластување за летање во ноќни услови.

Овластувањето од став 1 точка 1 на овој член ќе се впише во дозволата за пилот на воздухоплов без екипаж по успешно завршена обука за надворешен пилот на воздухоплов без екипаж, според соодветна програма, која како минимум ги содржи следниве елементи;

1. Теоретски дел:

- запознавање со системот;
- општ опис на воздухоплов без екипаж;
- структура и конструкција на воздухоплов без екипаж;
- запознавање со радио контролирани модели (авиони);
- запознавање со процедура за школки круг;
- воздухопловна метеорологија;
- комуникациски протокол на системот;
- вонредни постапки и
- листа на проверки за редовни и вонредни постапки.

2. Практичен дел:

- управување со радио контролирани модели (авиони);
- управување со радио контролиран модели во размер 1:3 (авиони) и
- надворешно визуелно управување со воздухоплов без екипаж.

Овластувањето од став 1 точка 2 на овој член ќе се впише во дозволата за пилот на воздухоплов без екипаж по успешно завршена обука за внатрешен пилот на воздухоплов без екипаж, според соодветна програма, која како минимум ги содржи следниве елементи:

1. Теоретски дел:

- запознавање со системот;
- општ опис на воздухоплов без екипаж;
- електричен систем на земска станица;
- компјутери во земска станица;
- видео опрема во земска станица;
- дибриф режим на работа на земска станица;
- структура и конструкција на воздухоплов без екипаж;
- погонска група на воздухоплов без екипаж;
- систем за гориво на воздухоплов без екипаж;
- транспондер во воздухоплов без екипаж;
- централен компјутер на воздухоплов без екипаж;
- електричен систем на воздухоплов без екипаж;
- видео опрема на воздухоплов без екипаж;
- инструменти и електроника на воздухоплов без екипаж;
- функционални дијаграми на системот за управување на воздухоплов без екипаж;
- комуникациски протокол на системот;
- контролни и сензорски форми во земска станица;
- операторски компјутер во земска станица;
- управување со видео опрема;
- функционални дијаграми на системот во случај на губење на комуникација;
- управување со комуникација;
- вонредни постапки и
- листа на проверки за редовни и вонредни постапки (QRH).

2. Практичен дел:

- запознавање со процедури и функционирање на системот;
- основна техника на пилотирање со воздухоплов без екипаж;
- процедури при полетување и слетување;
- изведување на мисии во урбана и рурална средина и
- вонредни постапки.

Овластувањето од став 1 точка 3 на овој член ќе се впише во дозволата за пилот на воздухоплов без екипаж на имател на дозвола кој налетал најмалку 30 часа како надворешен пилот, односно 100 часа како внатрешен пилот или има најмалку две години работно искуство како пилот на воздухоплов без екипаж, а по успешно завршена обука за

инструктор на воздухоплов без екипаж, според соодветна програма, која како минимум ги содржи следниве елементи:

1. Методика на настава и обука и
2. Вонредни постапки на симулатор.

Овластувањето од став 1 точка 4 на овој член ќе се впише во дозволата за пилот на воздухоплов без екипаж кој што има важечко овластување за внатрешен пилот, по успешно завршена обука за стекнување на овластување одговорен за мисија според соодветна програма, која како минимум ги содржи следниве елементи:

1. Теоретски дел:
 - управување со ресурси на тим;
 - детално запознавање со работа за секоја одделна екипа на системот и
 - воздухопловна метеорологија.
2. Практичен дел:
 - Набљудување на работа на секоја одделна екипа на системот и
 - Одржување на подготовка за лет и анализа на лет.

Овластувањето од став 1 точка 5 на овој член ќе се впише во дозволата за пилот на воздухоплов без екипаж кој што има важечко овластување за внатрешен пилот на воздухоплов без екипаж, има најмалку 50 часа налет како внатрешен пилот и успешно ја завршил обуката за стекнување на овластување за автоматско полетување и слетување според соодветна програма, која како минимум ги содржи следниве елементи:

1. Теоретски дел:
 - општи и функционални потреби за АПС;
 - школски круг за АПС;
 - известување за состојба на АПС;
 - нормални фази од лет на АПС и
 - прекинување и прескокнување на автоматски функции на АПС.
2. Практичен дел:
 - автоматско полетување;
 - автоматско слетување;
 - прекинување на АПС по школски круг и
 - прекинување на АПС во фаза на полетување и слетување.

Овластувањето од став 1 точка 6 на овој член ќе се впише во дозволата за пилот на воздухоплов без екипаж кој што има важечко овластување на надворешен пилот на воздухоплов без екипаж по успешно завршена обука за полетување и слетување во ноќни услови, според соодветна програма, која како минимум ги содржи следниве елементи:

1. Теоретски дел:
 - запознавање со процедура за школски круг во ноќни услови;
 - вонредни постапки во ноќни услови и
 - листа на проверки за редовни и вонредни постапки во ноќни услови.
2. Практичен дел:
 - надворешно визуелно летање со воздухоплов без екипаж X-450 (UAV) во ноќни услови и
 - вонредни постапки во школски круг во ноќни услови.

Член 62

Дозволата за пилот на полициски воздухоплов без екипаж се издава со важност од пет години од денот на издавањето.

Овластувањата впишани во дозволата за пилот на полициски воздухоплов без екипаж се со важност од денот на стекнувањето, односно продолжувањето, и тоа:

1. овластување за надворешен пилот на воздухоплов без екипаж – 24 месеци;

2. овластување за внатешен пилот на полициски воздухоплов без екипаж – 24 месеци;
3. овластување за инструктор на полициски воздухоплов без екипаж – 36 месеци;
4. одговорен за мисија – 24 месеци;
5. овластување за АПС – 24 месеци и
6. овластување за летање во ноќни услови – 24 месеци.

Член 63

Важноста на овластувањата од член 62 став 2 на овој правилник се продожува за:

1. овластување за надворешен пилот на полициски воздухоплов без екипаж – доколку во текот на важноста на овластувањето пилотот направил најмалку 50 полетувања и слетувања и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето;
2. овластување за внатешен пилот на полициски воздухоплов без екипаж – доколку во текот на важноста на овластувањето пилотот остварил најмалку 30 часа налет и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето;
3. овластување за инструктор на полициски воздухоплов без екипаж – доколку во текот на важноста на овластувањето пилотот остварил најмалку три проверки на стручната оспособеност и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето;
4. одговорен за мисија – доколку во текот на важноста на овластувањето пилотот бил во улога одговорен за мисија во текот на 10 летови и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето;
5. овластување за АПС – доколку во текот на важноста на овластувањето пилотот направил најмалку три автоматски полетувања и три автоматски слетувања и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето и
6. овластување за летање во ноќни услови - доколку во текот на важноста на овластувањето пилотот направил најмалку 25 полетувања и слетувања во ноќни услови и успешно ја поминал проверката за продолжување на овластувањето.

Проверките за продолжување на важноста на овластувањата ќе се извршуваат според програма за периодична обука и проверки.

Проверките за продолжување на важноста на овластувањата ги вршат пилоти на полициски воздухоплов без екипаж со важечко инструкторско овластување во нивните дозволи, овластени од министерот за внатрешни работи.

Член 64

Дозволата за член на екипаж на полициски хеликоптер и полициски авион и дозволата за пилот на воздухоплов без екипаж се издава на образец од пластифицирана хартија со бела боја, со димензии 295x105мм, која се превиткува на четири дела и ги содржи следниве елементи подредени по нумерички редослед:

- I. Држава во која е издадена дозволата;
- II. Вид на дозволата;
- III. Број на дозволата;
- IV. Презиме и име на имателот;
- V. Адреса на имателот;
- VI. Државјанство на имателот;
- VII. Потпис на имателот;
- VIII. Орган на државна управа што ја издава дозволата;
- IX. Податоци за важноста на дозволата;
- X. Потпис на службеното лице и датум;
- XI. Печат или сув жиг;
- XII. Овластувања што треба да се продолжуваат;
- XIII. Забелешки и

XIV. Објаснување на кратенките користени во дозволата.

6. Програми за стручно оспособување

Член 65

Програмите за стручно оспособување и програмите за периодично стручно оспособување и проверки утврдени со овој правилник ги изготвуваат организациските единици на Министерството во кои се вршат работи на летачка и воздухопловно-техничка служба.

Организациската единица на Министерството надлежна за надзор и сертификарање дава мислење по програмите од став 1 на овој член.

По добиено мислење од страна на организациската единица од став 2 на овој член програмите се одобруваат од страна на министерот за внатрешни работи.

Член 66

Стручно оспособување за стекнување дозвола или овластување може да се врши во:

1. организации за обука во Република Македонија или во странство, кои поседуваат важечки сертификати за вршење обука издадени од надлежните воздухопловни власти и

2. организациски единици на Министерството во кои се вршат работи на летачка и воздухопловно-техничка служба, доколку исполнуваат соодветни кадровски, материјално-технички и инфраструктурни услови и тоа во врска со: определување на раководител на обуката; соодветен број инструктори по летање; соодветен број инструктори за обука на земја; програми за обука со пропишани стандарди за вршење на обуката; воздухоплови за обука; аеродроми, хелидроми и посебни површини за обука; простории за обезбедување на активности за летање и наставни помагала за спроведување на теоретската обука.

Обука за стручно оспособување се врши во организации за обука од став 1 точка 1 на овој член, кои врз основа на предлог на организациската единица надлежна за надзор и сертификарање се одобрени од страна на министерот за внатрешни работи.

Член 67

На кандидатите за времетраење на обуката во организациските единици на Министерството во кои се вршат работи на летачка и воздухопловно-техничка служба им се доделува едно од следниве звања:

1. Ученик -пилот;
2. Ученик -техничар/инженер-летач;
3. Ученик -воздухопловен инженер/техничар и
4. Ученик-пилот на воздухоплов без екипаж.

Кандидатите од став 1 од овој член носат униформа и користат соодветна опрема и алат.

Член 68

Дозвола или овластување за пилот, техничар/инженер-летач, воздухопловен инженер, воздухопловен техничар и пилот на воздухоплов без екипаж издадена од странски надлежен орган ќе се признае за работа на полициски воздухоплов, доколку:

1. е издадена од надлежен орган – цивилен или државен странски воздухопловен авторитет;

2. се стекнати во процес на обука според програми за обука кои како минимум ги содржат елементите од програмите за обука предвидени со овој правилник и

3. имателот на дозволата, односно овластувањето успешно ја помине проверката на знаењата и вештините во врска со признавањето на дозволата, односно овластувањето.

Член 69

Организациската единица на Министерството надлежна за надзор и сертифицирање ја спроведува постапката за утврдување на исполнетост на условите за признавање на дозвола или овластувањето издадени од странски надлежен орган.

Врз основа на утврдената исполнетост на условите за признавање од став 1 на овој член со решение издадено од страна на министерот за внатрешни работи се признава дозволата или овластувањето стекнати во странство.

7. Суспендирање и одземање на дозволите и овластувањата

Член 70

Дозволата или овластувањето на персоналот во воздухопловството во Министерството ќе се суспендира во следниве случаи:

1. со правосилна судска пресуда му е изречена казна забрана на вршење професија, дејност или должност, односно му е изречена прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност, за време на траењето на казната, односно прекршочната санкција;

2. физички или психички не е способен за вршење на работи и задачи за чие извршување му е издадена дозволата или овластувањето;

3. со проверка на стручната оспособеност се утврди дека не е способен стручно да ги врши работите и задачите за чие извршување му е издадена дозволата или овластувањето;

4. со проверка се утврди дека работите за кои му е издадена дозволата или овластувањето ги врши под дејство на алкохол, дрога или други психотропни супстанции и

5. бил инволвиран во сериозен инцидент или несреќа во воздухопловството, сè до расчистување на околностите кои довеле до истите.

Дозволата или овластувањето на персоналот во воздухопловството во Министерството трајно ќе се одземе ако при проверка (редовна или вонредна) на здравствената способност се утврди дека е склон кон употреба на алкохол, дрога или други психотропни средства.

V. НАЧИН, ПРАВИЛА И ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ВРШЕЊЕ НА ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР НА ПОЛИЦИСКИТЕ ВОЗДУХОПЛОВИ, ПРАВАТА, ДОЛЖНОСТИТЕ И ОДГОВОРНОСТИТЕ, КАКО И УСЛОВИТЕ КОИ ШТО ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВААТ ЛИЦАТА ЗА ВРШЕЊЕ НА НАДЗОР

Член 71

Инспекциски надзор над примената на прописите од областа на воздухопловството (во натамошниот текст: надзор) вршат воздухопловни инспектори од организациската единица на Министерството надлежна за надзор и сертифицирање (во натамошниот текст: инспектори).

Инспектор може да биде лице кое покрај работното искуство од најмалку пет години во областа на воздухопловството, поседува или поседувало дозвола за член на екипаж на воздухоплов, дозвола за одржување на воздухоплов или дозвола за пилот на воздухоплов без екипаж.

Член 72

Организациските единици во кои се изведува летачка и воздухопловно-техничка служба и персоналот во воздухопловството на Министерството им овозможуваат вршење

на надзор на инспекторите и без одлагање им ги доставуваат бараните податоци, информации и материјали кои се неопходни за вршење на надзорот.

Член 73

Надзорот на полициските воздухоплови, вршењето на работите на летачка служба и вршењето на работите на воздухопловно-техничка служба се врши во поглед на примената на прописите за:

1. полицискиот воздухоплов, посебно во однос на условите за безбедно користење и правилно одржување на воздухопловот и способноста за безбедно изведување на летачка служба;
2. правилното и континуирано воздухопловно-техничко одржување на полициските воздухоплови и правилно вршење на воздухопловно-техничка служба;
3. правилното водење и ажурирање на техничката и другата документација за полициските воздухоплови и
4. исполнувањето на пропишаните услови за безбедно користење на полициските воздухоплови за извршување на специфични летачки задачи (носење подвесен товар, фрлање падобранци, гасење пожар, барање и спасување, медицинска евакуација и др.).

Член 74

Надзорот над персоналот во воздухопловството се врши во врска со примената на прописите за:

1. работа и начин на вршење на стручните работи на персоналот во воздухопловството;
2. вршење на обуки и проверки;
3. дозволи, овластувања, оспособувања и сертификати за стручна оспособеност на персоналот во воздухопловството;
4. стручна и здравствена способност на персоналот во воздухопловството и
5. работното време во вршење на летачка служба, времето на летање и времето на одмор во вршење на летачка служба.

Член 75

Доколку во вршењето на надзорот инспекторот констатира повреди во примената на прописите од областа на воздухопловството, за тоа го известува раководителот на организациската единица во која се утврдени недостатоци и неправилности.

Член 76

За вршењето надзор во организациските единици на Министерството во кои се врши летачка и воздухопловно-техничка служба инспекторот претходно го известува раководителот на организациската единица.

За вршење надзор во полициски воздухоплов инспекторот претходно го известува водачот на воздухопловот.

Член 77

За констатираната состојба во вршењето на надзорот инспекторот изготвува записник.

Доколку во записникот од став 1 на овој член се констатирани повреди во примена на прописите од областа на воздухопловството, инспекторот подготвува решение кое го донесува министерот за внатрешни работи.

Со решението од став 2 на овој член:

1. се утврдуваат мерки за отстранување на констатираните повреди и рок во кој повредите треба да се отстранат и

2. се забранува вршење на активностите кои се во спротивност со прописите од областа на воздухопловството.

Член 78

Во вршењето на надзорот инспекторот носи идентификациска картичка со која се утврдуваат неговото својство и овластување.

Член 79

Инспекторот ја чува тајноста на податоците до кои дошол во вршењето на надзорот, а кои претставуваат лични податоци или класифицирани информации, согласно прописите за заштита на личните податоци и безбедност на класифицирани информации.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 80

Програмите за обука, програмите за периодична обука и проверки пропишани со овој правилник ќе се донесат во рок од две години од денот на влегување во сила на овој правилник.

Техничките системи за одржување на полициски воздухоплови и програмите за одржување на конкретен тип на воздухоплов ќе се донесат во рок од една година од денот на влегување во сила на овој правилник.

Член 81

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 12.1-27447/1
6 април 2011 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
м-р **Гордана Јанкулоска**, с.р.

Б А Р А Њ Е
за употреба на полициски воздухоплов

Подносител на барањето (организациска единица на Министерството или друг корисник):

Цел на употребата:

Број на лицата и тежина и опис на товарот што ќе се превезува:

Време на употреба:

Од _____ до _____ часот _____ 20____ година,

Релација:

ПОДНОСИТЕЛ

СОГЛАСЕН

ОДОБРУВА

Министер за внатрешни работи

ПРИЛОГ БРОЈ 2

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIC OF MACEDONIA

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

**УВЕРЕНИЕ ЗА ПЛОВИДБЕНОСТ НА
ВОЗДУХОПЛОВ**
CERTIFICATE OF AIRWORTHINESS

Уверението важи : <i>This Certificate is valid :</i>	Потпис и печат: <i>Signature and seal:</i>
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	

Бр.

No.

Уверение за пловидбеност на воздухопловот
Certificate of airworthiness

Знаци на припадност и регистарски ознаки <i>Registration Marks</i>	Производител, тип и модел на воздухопловот <i>Aircraft Manufacturer Type and Model</i>	Сериски број на воздухопловот <i>Aircraft serial No.</i>
Категорија <i>Category:</i>		
Намена: <i>Purpose:</i>		
Ограничувања: <i>Limitations:</i>		
Уверението за пловидбеност е издадено во согласност со воздухопловната регулатива на МВР. Со него се утврдува дека горенаведениот воздухоплов ги исполнува условите за безбедна воздушна пловидба, ако се одржува и користи согласно позитивните законски и подзаконски прописи, како и според одобрените летачки и технички прирачник за воздухопловот. <i>This Certificate of Airworthiness is issued pursuant to the MOI aviation regulations. This is to certify that above mentioned aircraft is considered airworthy when maintained and operated in accordance with positive law and bylaw regulations as well as in accordance with the approved Airplane Flight Manual and Technical Maintenance System.</i>		

Уверението важи : <i>This Certificate is valid :</i>	Потпис и печат: <i>Signature and seal:</i>
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	
од _____ до _____ From _____ Until _____	